

УДК: 378.147.88+371.22 + 616.314-089

ФОРМИ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ПРАКТИЧНИХ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ СТАРШИХ КУРСІВ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Білоус О.Т.

Івано-Франківський національний медичний університет

ФОРМЫ ТЕКУЩЕГО КОНТРОЛЯ ПРАКТИЧЕСКИХ ЗНАНИЙ И НАВЫКОВ СТУДЕНТОВ СТАРШИХ КУРСОВ НА КАФЕДРЕ ХИРУРГИЧЕСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ

Билоус О.Т.

Ивано-Франковский национальный медицинский университет

FORMS OF CURRENT CONTROL OF PRACTICAL KNOWLEDGE AND SKILLS OF SENIOR STUDENTS AT THE DEPARTMENT OF OPERATIVE DENTISTRY

Bilous O.T.

Ivano-Frankivsk National Medical University

Резюме. У статті розглядаються форми поточного контролю самостійної роботи студентів в умовах практичних занять на IV-V курсах в процесі вивчення хірургічної стоматології. Основними видами педагогічного контролю є здатність аналізу та видача студентом отриманої від пацієнта інформації; здатність виконання алгоритму вивчених дій та корекція способу дії.

Ключові слова: форми контролю, поточний контроль, хірургічна стоматологія, студенти-стоматологи.

Резюме. В статье рассмотрено формы текущего контроля при самостоятельной работе студентов IV-V курсов на практических занятиях в процессе изучения хирургической стоматологии. Основными видами педагогического контроля является способность студента анализировать и выдавать полученную от пациента информацию, возможность исполнения алгоритма изученных действий и коррекция способа их действия.

Ключевые слова: формы контроля, поточный контроль, хирургическая стоматология, студенты-стоматологи.

Summary. In the article the forms of current control are considered during independent work of students of IV - V of courses on practical employments in the process of study of surgical stomatology. The basic types of pedagogical control is ability of student to analyse and give out obtained information from a patient, possibility of execution of algorithm of the studied actions and correction of method of their action.

Key words: control forms, current control, surgical stomatology, students-stomatologies.

Методика контролю, як цілісної системи складається з різних за функціями, формами, методами структурних компонентів [2, 4].

У вищих навчальних закладах основними видами контролю за навчальною діяльністю студентів є поточний, етапний і кінцевий контроль [5]. І якщо етапна і кінцева форма контролю спрямовані в основному на виявлення теоретичних знань, то поточна форма контролю здійснюється викладачем в процесі повсякденної роботи на практичних заняттях в ході реалізації самостійної діяльності. Цей вид контролю має велике значення, так як стимулює студентів до систематичної підготовки та регулярного вирішення практичних задач.

Поточний контроль проводиться за допомогою систематичного і планомірного спостереження викладача за роботою студентської групи в цілому і кожного студента індивідуально, перевірки знань, умінь і навичок, отриманих студентами в ході вивчення нового матеріалу, його повторення, закріплення і практичного застосування в межах самостійної роботи студентів [5].

Самостійна навчальна робота представляє оволодіння науковими знаннями, практичними навичками і вміннями при всіх формах організації навчання, як під керівництвом викладача, так і без нього. При цьому необхідним є цілеспрямоване управління самостійною діяльністю студентів, в тому числі і її контроль. У навчанні контроль є однією з найважливіших складових частин, оскільки він допомагає і викладачу, і самому студенту визначити якість засвоєння пройденого за певний проміжок часу матеріалу, виявити

позитиви і недоліки у навчанні [1, 2].

Основною метою контролю знань на практичних заняттях у межах самостійної роботи студентів є визначення вміння застосовувати отримані теоретичні знання у своїй практичній діяльності, тобто коректувати їх із врахуванням конкретного випадку, особливостей прояву захворювання у реального пацієнта, куратором якого є студент.

Тому традиційне опитування і розбір теми, яка пропонується для вивчення чи повторення матеріалу, не слід проводити. Для вивчення тем підбираються хворі, куруючи яких студент може продемонструвати свої знання і вміння, а викладач оцінити їх.

Під час клінічного розбору хворих викладач використовує такі наступні вимоги до структури опитування студентів, як здатність видати необхідну інформацію; здатність виконання дій в тому аспекті, в якому вони вивчались та пристосування дій до нових умов, тобто корекція способу дії.

Для перевірки можливості студентів надавати інформацію викладач задає студенту ряд запитань, таких як: «Що Ви можете сказати з цього приводу?», «Для чого це потрібно?», «Чому пацієнт звернувся на хірургічний прийом?», «Навіщо розрізи в ділянці шиї проводять по середній лінії або на рівні шийних складок?» та ін.

Запитаннями для виконання певних дій у вигляді «виконайте маніпуляцію», «проінформуйте», «напишіть», «ваша тактика», «дайте рекомендації» викладач перевіряє вміння і знання з оформлення документації, вміння зібрати анамнез, описати клінічну картину, призначити хворому ліку-

вання, виписати рецепти.

Цими двома формами контролю знань студентів викладач визначає їх здатність до самостійної діяльності.

Для перевірки можливостей студентів коректувати свої дії викладач, працюючи індивідуально зі студентами під час клінічного розбору хворого, задає запитання типу: «Що буде коли...?», «Яким способом можна добитись кращого результату?», «Чи можна в даному випадку застосовувати стандартний варіант хірургічного лікування?», «Для чого розсікається окістя при хірургічному лікуванні периоститу?», «Чому необхідно залишати дренаж після розкриття гнійної рани?», «Чому при розкритті абсцесу піднебіння не слід ставити дренаж?», «Чому, розкриваючи абсцес в ділянці щелепно-язикового жолобка, вістря леза скальпеля направляють в бік внутрішньої поверхні тіла нижньої щелепи?», «Що може статись, коли вістря леза скальпеля у даному випадку направлено донизу?» і т.д.

На дані запитання немає конкретної відповіді у підручниках. Тому викладач своїми запитаннями змушує студента корегувати свої знання, пристосовуючи вивчений матеріал до конкретного клінічного випадку. Моделювання такого типу ситуацій при курації студентом пацієнта викладач проводить систематично, так як такий вид контролю знань студентів є однією з форм імітаційних методів активного навчання. На одному хворому викладач може викласти значну кількість ситуацій, при рішенні яких у студентів розвивається творче клінічне мислення.

Третій вид контролю знань студентів передбачає пристосування до реалізації дії в нових незвичних умовах і є найбільш активною формою контролю та навчання студентів. Тому саме вона найбільш широко використовується викладачем при самостійній практичній діяльності студентів з хворими. Наприклад: «Які ускладнення можуть розвинутись при виконанні анестезії у хворого з цукровим діабетом?», «Які хірургічні втручання показані при наявності кістогранульоми в ділянці медіального кореня 36 зуба?», «Якою буде тактика хірурга-стоматолога при прощтовуванні кореня зуба у гайморову пазуху під час видалення 26 зуба у пацієнта з хронічним гайморитом?», «Яка тактика хірурга-стоматолога при необхідності екстракції зуба у хворого на СНД?» і т.д.

Контроль знань та вмінь студентів під час виконання ни-

ми діагностичних і лікувальних маніпуляцій, оформлення медичної документації, обов'язково враховується при оцінці знань студентів. Цей вид контролю також є і методом активного неімітаційного навчання студентів. Він створює ситуацію вимушеної активності студентів, умови постійного і циклічного прямого і зворотнього зв'язку викладача зі студентом, співвідношення часу активної діяльності студента і викладача, креативний характер застосовуваних студентом рішень. Контроль знань студентів є елементом їх навчання. Він безпосередньо впливає на якість засвоєння матеріалу та виживання знань у студентів.

Оцінка знань і вмінь студентів проводиться в кінці заняття за п'ятибальною системою, враховуючи всю діяльність студента під час самостійної роботи чи виконання практичної частини, а також вивчення ними теоретичного матеріалу.

Таким чином, основною задачею самостійної роботи студентів на практичному занятті є закріплення отриманих на кафедрі знань і навичок з діагностики та лікування хірургічних стоматологічних хворих в умовах амбулаторного прийому чи стаціонарного лікування у відділенні щелепно-лицевої хірургії.

Література

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи: [Навчальний посібник] / Л.В. Артемова. – К.: Кондор, 2008 – 272 с.
2. Гулидов И.Н. Педагогический контроль и его обеспечение / И.Н. Гулидов. – М.: «Форум», 2005. – 240 с. – (Серия: Учебники: доп. пособия).
3. Кокарь О.О. Упровадження ефективних форм, методів і сучасних технологій навчання на кафедрі стоматології [Електронний ресурс] / О.О. Кокарь, О.В. Дементьєва, Г.А. Зідрашко, І.О. Трубка // Український стоматологічний альманах. – 2011. – № 3. – Режим доступу до журн.: <http://stomatolog-umsa.poltava.ua>
4. Основы специальной педагогики и психологии / [Н.Трофимова, С. Дуванова, Н. Трофимова, Т. Пушкина]. – СПб.: Питер, 2010. – 304 с.
5. Павлыш В.Н. Теоретические основы контроля в учебном процессе высшей школы // Наукові праці: (Серія: Педагогіка, психологія і соціологія) / В.Н. Павлыш, М.Н. Зайцева. – Донецьк: ДВНЗ «ДонНТУ», 2011. – Випуск 9 (191) – С.130-136.

Одержано 12.12.2011 року.